

Země jihovýchodní Evropy

Chorvátsko

Milan Podmaník 427155

Tomáš Duchoň 447454

Bulharsko

Jakub Dostál 439560

Lucie Řeháková 439658

Pozice prezidenta Bulharska v politickém systému

- Výkonná moc, parlamentní režim, spíše reprezentativní funkce
- Přímou volbou na pět let
- Vrchní velitel ozbrojených sil, stojí v čele bezpečnostní rady státu
- Velké pravomoci v oblasti bezpečnosti
- Viceprezident může zaujmout jeho místo
- Suspenzivní veto
- Oslabené jmenovací pravomoci
- Pověřuje sestavením vlády
- Vyhláší dekrety, uděluje řády
- Rétorický kontakt s lidmi
- Možnost odvolání
- Vystupuje v parlamentu
- Uzavírá mezinárodní smlouvy, upravuje hranice administrativních celků, jmenuje a odvolává velvyslance
- Udělení občanství, azyl, amnestie
- Jmenuje a odvolává státní úředníky

Postavenie chorvátskeho prezidenta

(1990)

- Rozdielne postavenie v Ústave 1990 a 2001
- Semiprezidencializmus (prezidentsko-parlamentný)
- Tudjman a veľmi silné postavenie
- **Menoval a odvolával premiéra a ministrov**
- **Mohol kedykoľvek zvolávať vládu a určoval jej agendu**
- Zodpovedala sa mu vláda
- Zvolával parlament v čase kríz
- Navrhoval zmeny Ústavy
- **Možnosť obmedziť práva a slobody**

Ústava 2001

-
- Prezident volený na 5 rokov maximálne dvakrát
 - Nesmie vykonávať inú funkciu ako prezidentskú a vystúpi zo strany
 - V prípade choroby/smrti/neschopnosti ho zastupuje predsedu Parlamentu
 - Väčšina právomocí z Ústavy 1990 je s kontraskripciou
 - V čase vojny vydáva nariadenia so silou zákona a zachoval si skoro rovnaké právomoci
 - Vláda zodpovedná výlučne parlamentu
 - Slabé veto

Table 1. The Powers of the Croatian President under the Constitutions of 1990 and 2000

Powers of the President	Constitution of 1990	Constitution of 2000
Directly elected	YES	YES
Duration of term in office	5 years	5 years
Maximum number of terms in office	2	2
Appoints the Government	YES	NO, appoints <i>formateur</i>
Government accountable to the President	YES	NO
Autonomous right to dissolve Parliament	NO	NO
May issue legislative decrees	YES	Counter-signature required in most cases
Special powers during states of emergencies	YES	YES (limited)
Legislative initiative	NO, may propose constitutional amendments	NO, may propose constitutional amendments
Legislative veto	NO	NO, (may initiate constitutional review)
Autonomous right to call referendum	NO	NO
Autonomous appointment of ambassadors	YES	Counter-signature required
Commander-in-chief of the armed forces	YES	YES
Ratification of international treaties	YES, depending on content and nature of treaties	YES, depending on content and nature of treaties
Allowed to be a member of a political party	YES	NO

(Source: Adapted from Boban (2007, 9-10), Constitution of 1990. Constitution of 2000)

Franjo Tuđman

- (30. května 1990 - 10. prosince 1999)
- Zakladatel HDZ
- Nacionalistická a izolacionistická politika
- Mandát ukončen smrtí

Stjepan Mesić

(18. února 2000 - 18. února 2010)

- Usiloval o vstup do EU a NATO
- Přejít k parlamentnímu režimu
- Září 2000-problém s 12 chorvatskými generály
- Kontroverzní proslov z 1. pol. 90. let

Ivo Josipovic

- (19. února 2010 - 19. února 2015)
- Jmenování nedůvěryhodných poradců
- Zájem o zahraniční politiku
- Vstup Chorvatska do EU
- Pokles popularity

Kolinda Grabarová Kitarovičová

- (od 19. února 2015)
- Odstranění busty J. B. Tita
- Spolupráce EU s Ruskem při řešení syrské krize
- Řešení ekonomické krize

Ďakujeme za pozornost'

Zdroje

- BBC:1999. *Franjo Tudjman: Father of Croatia* . (cit. 2015-11-22). Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/294990.stm>.
- CABADA, Ladislav a kolektiv. *Politické systémy zemí střední a východní Evropy*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2008. 432 s. ISBN 978-80-245-1338-1.
- Croatia's constitution
- EuroZpravy: 2015. *Vyhod'te diktátora Tita. Krok nové chorvatské prezidentky vyvolal vášnivou debatu*. (cit. 2015-11-22). Dostupné z: [http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/113864-vyhodte-diktatora-tita-krok-nove-chorvatske-prezidentky-vyvolal-vasnivou-debatu/..](http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/113864-vyhodte-diktatora-tita-krok-nove-chorvatske-prezidentky-vyvolal-vasnivou-debatu/)
- iDnes: 2010. *Bouchání do stolu není pro mne, řekl v rozhovoru nový prezident Chorvatska*. (cit. 2015-11-22). Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/bouchani-do-stolu-neni-pro-mne-rekl-v-rozhovoru-novy-prezident-chorvatska-1tt-zahranicni.aspx?c=A100121_180148_zahranicni_btw.
- iDnes: 2011. *Evropská komise schválila vstup Chorvatska do EU* (cit. 2015-11-22). Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/evropska-komise-schvalila-vstup-chorvatska-do-eu-f73-zahranicni.aspx?c=A110610_092459_zahranicni_jpl.
- National Assembly of the republic of Bulgaria: 2015. *CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF BULGARIA* . (cit. 2015-11-22). Dostupné z: <http://www.parliament.bg/en/const>
- Sputnik: 2015. *Prezidentka Chorvatska Kolinda Grabarová – Kitarovićová vyzvala EU ke spolupráci s Ruskem ohledně otázky vyřešení krize v Sýrii, která se stala jednou z příčin „krize uprchlíků“ v Evropě..* (cit. 2015-11-22). Dostupné z: <http://cz.sputniknews.com/svet/20150830/1025772.html#ixzz3sHKOWhg4>
- ŠEDO, Jakub. *Politické systémy postkomunistických zemí*. 1. vyd. Brno : Centrum pro studie demokracie a kultury, 2008. 420 s. ISBN 978-80-7325-137-6.
- VULIČ, Mislav. *The role of Presidents in Croatia and Serbia, 1990-2015*. Budapešť, 2015.